

Малахов В. А.

*к. е. н., доцент кафедри обліку та оподаткування,
Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи», м. Харків, Україна;
e-mail: malahovvaler@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8024-3998*

Піскунов Р. О.

*к. е. н., доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування,
Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи», м. Харків, Україна;
e-mail: r.a.piskunov@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-6133-9233*

Шубіна С. В.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування,
Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи», м. Харків,
e-mail: shybina@ukr.net ORCID ID: 0000-0002-6097-6000*

ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Доведено та обґрунтовано актуальність й доцільність удосконалення теоретичного та методичного підґрунтя з питань дослідження прибутку суб'єкта господарювання в сучасних умовах розвитку вітчизняної економіки. Розглянуто сутність оптимізації прибутку підприємства, виходячи з позиції симбіозу понять «прибуток» та «оптимізація». Обґрунтовано засади підґрунтя обліково-аналітичного забезпечення процесу оптимізації прибутку підприємства. Охарактеризовано основні джерела оптимізації величини прибутку. Висвітлено сутність обліково-аналітичного забезпечення в системі управління результатами діяльності суб'єкта господарювання. Узагальнено окремі складові процесу оптимізації прибутку, а саме: суб'єкти, об'єкти, мета, методи. Охарактеризовано суб'єкти оптимізації прибутку в контексті обліково-аналітичної діяльності підприємства через визначення головних та другорядних учасників даного процесу. Представлено вплив окремих суб'єктів на оптимізацію прибутку підприємства в контексті обліково-аналітичного забезпечення. Виокремлено об'єкти та етапи оптимізації прибутку в системі обліку та аналізу підприємства. Доведено та обґрунтовано, що зміст процесу оптимізації прибутку нерозривно пов'язаний з етапами розподілу прибутку: етапи розподілу прибутку визначають етапи оптимізації його величини. Розглянуто та охарактеризовано головні етапи оптимізації прибутку в процесі його розподілу та використання. Визначено пріоритетні чинники впливу на прибутковість суб'єкта господарювання. Запропоновано аналітичний підхід до оптимізації прибутку та наведено його взаємозв'язок із обліковою політикою підприємства. Визначено напрями реалізації такого взаємозв'язку. Наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні та подальшому розвитку теоретичних та методичних підходів щодо обліково-аналітичного забезпечення процесу оптимізації прибутку підприємства. Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості застосування результатів дослідження в практичній діяльності вітчизняних підприємств з метою забезпечення ефективності процесу оптимізації прибутку та удосконалення облікової політики підприємства в розрізі окремих її частин.

Ключові слова: прибуток, оптимізація прибутку, обліково-аналітичне забезпечення, облікова політика, аналітичний підхід, фактор впливу.

Формул: 4; рис. 1, табл. 3, бібл.: 13

Malahov V. A.

*PhD in economics., Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation,
Kharkiv Educational and Scientific Institute of SHEI «Banking University», Ukraine;
e-mail: malahovvaler@gmail.com ORCID ID: 0000-0002-8024-3998*

Piskunov R. O.

*PhD in economics., Associate Professor, Head of Accounting and Taxation Department,
Kharkiv Educational and Scientific Institute of SHEI «Banking University» Ukraine;
e-mail: r.a.piskunov@gmail.com ORCID ID: 0000-0001-6133-9233*

Shubina S.V.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation
Kharkiv Educational and Scientific Institute of SHEI «Banking University»
e-mail: shybina@ukr.net ORCID ID: 0000-0002-6097-6000*

ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROVISION FOR THE ENTERPRISE PROFIT OPTIMIZATION PROCESS

Abstract. The relevance and expediency of the theoretical and methodological basis improvement on the issues of the enterprise profit in the modern conditions of the domestic economy development has been proved and substantiated. The essence of the enterprise profit optimization is considered, proceeding from the position of the ‘profit’ and ‘optimization’ concepts symbiosis. The grounds of the accounting and analytical support of the enterprise profit optimization process are substantiated. The main sources of profit optimization are described. The essence of the accounting and analytical support in the management system for the enterprise results is highlighted. Some components of the profit optimization process are generalized, namely: subjects, objects, purpose, methods. The subjects of profit optimization in the context of accounting and analytical activity of the enterprise are characterized by definition of main and secondary process participants. The influence of separate subjects on the enterprise profit optimization is presented in the context of accounting and analytical support. The objects and stages of profit optimization in the enterprise accounting and analysis system are distinguished. It is proved and substantiated that the content of the profit optimization process is inextricably linked with the stages of profit distribution: the stages of profit distribution determine the stages of optimization of its value. The main stages of profit optimization in the process of its distribution and use are considered and described. The priority factors influencing the profitability of the entity are determined. The analytical approach of profit optimization is offered and its interrelation with the accounting policy of the enterprise is resulted. The directions of realization for such interconnection are determined. The scientific novelty of the results obtained is to improve and further develop theoretical and methodological approaches to the accounting and analytical provision of the enterprise profit optimization process. The practical significance of the results obtained is the possibility of using the research results in the practical activities of domestic enterprises in order to ensure the efficiency of the profit optimization process and improve enterprises’ accounting policies in the context of its separate parts.

Keywords: profit, profit optimization, accounting and analytical support, accounting policy, analytical approach, factor of influence.

JEL classification: G21, M31, L18

Formulas: 4; fig.: 1, tabl.: 3, bibl.: 13

Малахов В. А.

*к. э. н., доцент кафедры учета и налогообложения,
Харьковский образовательно-научный институт
ГБУЗ «Университет банковского дела», г. Харьков, Украина;
e-mail: malahovvaler@gmail.com ORCID ID: 0000-0002-8024-3998*

Пискунов Р. А.

*к. э. н., доцент, заведующий кафедрой учета и налогообложения,
Харьковский образовательно-научный институт
ГБУЗ «Университет банковского дела», г. Харьков, Украина;
e-mail: r.a.piskunov@gmail.com ORCID ID: 0000-0001-6133-9233*

Шубина С. В.

*к. э. н., доцент, доцент кафедры учета и налогообложения
Харьковского образовательного-научного института
ГВУЗ «Университет банковского дела»
e-mail: shybina@ukr.net ORCID ID: 0000-0002-6097-6000_*

УЧЕТНО - АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОЦЕССА ОПТИМИЗАЦИИ ПРИБЫЛИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация. Обоснована актуальность и целесообразность совершенствования теоретического и методического обеспечения по вопросам исследования прибыли предприятия в современных условиях развития отечественной экономики. Рассмотрена сущность оптимизации прибыли предприятия, исходя из позиции симбиоза понятий «прибыль» и «оптимизация». Охарактеризованы субъекты оптимизации прибыли в контексте учетно-аналитической деятельности предприятия путем определения главных и второстепенных участников данного процесса. Выделены объекты и этапы оптимизации прибыли в системе учета и анализа предприятия. Определены приоритетные факторы влияния на прибыльность предприятия. Предложен аналитический подход к оптимизации прибыли и приведена его взаимосвязь с учетной политикой предприятия. Определены направления реализации такой взаимосвязи. Научная новизна полученных результатов заключается в совершенствовании и дальнейшем развитии теоретических и методических подходов к учетно-аналитическому обеспечению процесса оптимизации прибыли предприятия. Практическое значение полученных результатов заключается в возможности применения результатов исследования в практической деятельности отечественных предприятий с целью обеспечения эффективности процесса оптимизации прибыли и совершенствования учетной политики предприятия в разрезе отдельных ее частей.

Ключевые слова: прибыль, оптимизация прибыли, учетно-аналитическое обеспечение, учетная политика, аналитический подход, фактор влияния.

Формул: 4; рис. 1, табл. 3, библи.: 13

Вступ. Економічна категорія прибутку за всіх часів привертала до себе значну увагу не тільки з боку науковців, які намагались удосконалити теоретичне підґрунтя даного питання, а й фахівців-практиків, які прагнули до пошуку шляхів підвищення прибутку за допомогою розмаїття методів та способів.

Проте, в сучасних умовах, економічна категорія прибутку набула вельми великого значення. Це зауваження ґрунтується на такому:

по-перше, сучасні посткризові умови висувають на перший план проблему забезпечення фінансової сталості та ефективності діяльності всіх без виключення господарюючих суб'єктів. Водночас саме прибуток виступає основним індикатором ефективної, сталої та результативної роботи сучасного підприємства. Забезпечення позитивної динаміки прибутку та збільшення його можна впевнено окреслити в якості основної мети будь-якого суб'єкта господарювання. По-друге, практична реалізація даного завдання можлива лише за умови досконалого теоретичного підґрунтя, оскільки саме уточнення понятійно-категоріального апарату завжди є передумовою ефективності реалізації практичних втілень. В той же час, поряд із теоретичним дослідженням, важливим питанням постає розробка ефективного обліково-аналітичного забезпечення процесу оптимізації прибутку. Окреслене підтверджує актуальність обраного напрямку дослідження.

Аналіз досліджень та постановка завдання Проблема оптимізації прибутку в різних аспектах досліджена в роботах великої кількості науковців, серед яких варто відмітити: Бідник Н. Б. [1], Блонська В. І. [2], Боднарюк В. А. [3], Глушко Л. В. [4], Дзюбенко Л. М. [5], Донець Л. І. [6], Жолнер І. В. [7], Лисенко Б. О. [8], Пігуль Н. Г. [9], Сидяга Б. [10], Худа В. В. [11], Шевчук С. В. [12], Янковий О. Г. [13], Шубіна С. В. [14] тощо.

Поряд із цим, варто підкреслити, що незважаючи на значний доробок з даного

питання, все ж таки, відсутні конкретні рекомендації щодо забезпечення обліково-аналітичних процедур в контексті оптимізації прибутку підприємства.

Результати дослідження Питання оптимізації прибутку підприємства, безперечно, виступає однією з важливіших завдань в умовах сьогодення в контексті кожного окремого підприємства. Водночас, підґрунтям практичного забезпечення оптимальності прибутку підприємства виступає теоретична узгодженість даного питання.

Сутність оптимізації прибутку доцільно розглядати, виходячи з позиції симбіозу окремих понять «прибуток» та «оптимізація».

В цьому сенсі, перш за все, необхідно зауважити, що в контексті оптимізації прибутку підприємства доцільно брати до уваги сутність прибутку саме з бухгалтерської точки зору як суми перевищення доходів над витратами, залишаючи поза увагою трактування прибутку як економічної категорії.

Таке зауваження ґрунтується на тому, що:

по-перше, оптимізація прибутку відноситься до основних завдань сучасного підприємства, а отже історичний розвиток прибутку в даному контексті не має актуальності;

по-друге, оптимізація прибутку передбачає саме приведення кількісних показників прибутку у відповідний бажаний стан, а тому існує потреба саме в кількісному визначенні прибутку.

Беремо до уваги найбільш доречно визначення прибутку для даного дослідження: прибуток як сума перевищення доходів підприємства над його витратами. Потрібно звернутись до трактування сутності оптимізації та поняття оптимізації як процесу надання будь-чому найвигідніших характеристик, співвідношень [4].

Виходячи із зазначеного вище, можна говорити про те, що оптимізація прибутку передбачає приведення суми доходів та витрат в бажаний найвигідніший стан, тобто мова йде про максимізацію прибутку та мінімізацію витрат. Такий висновок ґрунтується на тому, що саме збільшення доходу та зменшення витрат є основними умовами зростання прибутку. При цьому, основними джерелами оптимізації величини прибутку є збільшення обсягу реалізації продукції, зниження її собівартості, підвищення якості товарної продукції, реалізація її на більш вигідних ринках збуту, тощо.

Як відомо, обліково-аналітичне забезпечення дає змогу розв'язувати функціональні задачі управління, забезпечуючи керівництво підприємства повною та достовірною інформацією про господарські процеси та зв'язки із зовнішнім середовищем. При цьому, характерною рисою обліково-аналітичного забезпечення як системи є її комплексність, що виявляється через взаємодію інформаційних потоків бухгалтерського, оперативного, статистичного обліку та інформації, яка формується за допомогою методів фінансового, управлінського та стратегічного аналізу [14].

Для більш ґрунтовного розгляду обліково-аналітичного забезпечення процесу оптимізації прибутку необхідно узагальнити окремі складові такого процесу - суб'єкти, об'єкти, мету, методи тощо.

Суб'єктами оптимізації прибутку в контексті обліково-аналітичної діяльності підприємства можна визначити головних учасників даного процесу: керівників, власників, найманих працівників.

В той же час, другорядний вплив на даний процес чинять й контрагенти кожного окремого підприємства: покупці, замовники, постачальники та підрядники, а також держава.

Вплив окремих суб'єктів на оптимізацію прибутку підприємства можна узагальнити на рисунку 1.

Доречно надати пояснення рисунку 1. Так, на думку авторів, прямий вплив на величину прибутку підприємства здійснюють власники, керівництво та наймані працівники шляхом власної діяльності. Такий вплив можна визначити як внутрішній.

Опосередкований вплив відбувається таким чином: постачальники та підрядники, знижуючи ціни та надаючи знижки на власну продукцію, здатні зменшувати витрати підприємства, тим самим збільшуючи прибуток. І навпаки, підвищуючи власні ціни, опосередковано впливають на зменшення прибутку конкретного підприємства.

Рис. 1 Вплив окремих суб'єктів на оптимізацію прибутку підприємства в контексті обліково-аналітичного забезпечення

Джерело: складено авторами

Покупці та замовники також мають опосередкований вплив: збільшення їхньої потреби в товарах та послугах окремого підприємства збільшує обсяги реалізації останнього, завдяки чому при інших сталих умовах може спостерігатись збільшення прибутку.

Вплив держави при цьому є достатньо розширеним. До основних напрямів такого впливу може бути віднесено й зменшення податкового навантаження, й збільшення покупної спроможності населення тощо.

Об'єктом в процесі оптимізації прибутку виступає обліково-аналітична діяльність підприємства. При цьому в якості мети оптимізації прибутку доцільно зазначити його максимізацію, бо саме максимізація виступає в якості найвигіднішого бажаного стану прибутку, про що йдеться в класичному розумінні сутності оптимізації [14].

До методів оптимізації прибутку зазвичай відносять: метод резервів зростання прибутку; метод зниження собівартості; метод збільшення ціни [12].

Крім того, уточнення змісту процесу оптимізації прибутку нерозривно пов'язано із етапами розподілу прибутку. Це стосується того, що саме етапи розподілу прибутку визначають етапи оптимізації його величини.

Об'єктом розподілу є загальна сума прибутку, отриманого підприємством у звітному періоді від звичайної і надзвичайної діяльності.

Під розподілом прибутку потрібно розуміти спрямування прибутку до бюджету у вигляді податків і визначення чистого прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства. Під час розподілу прибутку важливим є оптимальне поєднання завдань його ефективного використання, таких як здійснення розподілу прибутку відповідно до стратегії розвитку підприємства, підвищення рівня добробуту власників підприємства, шляхом реалізації дивідендної політики, забезпечення приросту ринкової вартості суб'єкта господарювання у короткотерміновій та довготерміновій перспективах, підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Оптимізація прибутку в процесі його розподілу та використання здійснюється за такими етапами:

Перший етап - формування інформаційної бази для аналізу ефективності використання прибутку підприємства.

Другий етап - визначення об'єктивної оцінки позицій на основі оцінок всіх заключних позицій використання прибутку підприємства.

Третій етап - дослідження внутрішніх та зовнішніх чинників, що впливають на ефективність використання прибутку підприємства.

Четвертий етап - визначення напрямів розподілу прибутку у поточному період з урахуванням стратегічних і тактичних цілей підприємства.

П'ятий етап - розроблення системи управлінських рішень зі забезпечення повного та

ефективного використання розподіленого прибутку.

Шостий етап - забезпечення контролю за виконанням управлінських рішень щодо оптимального розподілу та використання прибутку підприємства.

Сьомий етап - коригування окремих управлінських рішень за результатами здійсненого контролю та з урахуванням фінансової стратегії розвитку підприємства [2].

Таким чином, оптимізація прибутку - це складний та багатоступеневий процес, який передбачає окремі етапи, а також певний вплив суб'єктів на об'єкт з метою максимізації прибутку.

В той же час, як зазначалось вище, важливим є питання розробки ефективного обліково-аналітичного забезпечення процесу оптимізації прибутку з урахуванням наведених вище міркувань.

Перш за все, з цією метою необхідно визначити пріоритетні чинники впливу на прибутковість підприємства. Чинники доцільно розподілити на декілька напрямів впливу - фінансовий, правовий, митний, логістичний, ресурсний, інформаційний - наступним чином (табл. 1):

Таблиця 1

Чинники впливу на прибутковість підприємства

Напрямок впливу	Показник оцінки чинника
Фінансово-податковий	Обсяг реалізації
	Вплив валютних курсів на торговельну діяльність;
	Система податкового навантаження;
Правовий	Можливість захисту від порушень з боку органів влади, конкурентів чи контрагентів;
	Ступінь корупції
Ресурсний	Ціни на ресурси виробництва (в тому числі і трудові);
	Ступінь нецінової міжнародної конкуренції;
Транзитний	Час на проходження митного контролю;
	Ступінь бюрократизованості дозвільних процедур;
Інформаційний	Інформованість про перспективні ринки збуту

Як видно з даних таблиці, перелік відокремлених факторів є достатньо вичерпним.

Для визначення достатності рівня узгодженості думок експертів було застосовано коефіцієнт конкордації Кендалла (табл. 2).

Таблиця 2

Матриця рангів

Фактори	Експерти					Сума рангів	D	d ²
	1	2	3	4	5			
x ₁	1	1	2	2	1	7	-20.5	420.25
x ₂	7	2	1	1	2	13	-14.5	210.25
x ₃	5	3	4	7	6	25	-2.5	6.25
x ₄	4	10	3	6	7	30	2.5	6.25
x ₅	2	9	6	3	4	24	-3.5	12.25
x ₆	10	8	7	8	3	36	8.5	72.25
x ₇	9	7	8	4	8	36	8.5	72.25
x ₈	3	4	5	5	5	22	-5.5	30.25
x ₉	8	6	9	10	10	43	15.5	240.25
x ₁₀	6	5	10	9	9	39	11.5	132.25
Σ	55	55	55	55	55	275		1202.5

Коефіцієнт конкордації (W) Кендалла є показником множинної рангової кореляції.

W може приймати значення в діапазоні від 0 до +1, де W=0 означає повну відсутність узгодженості в оцінках чи судженнях експертів, а W=1 - повну узгодженість.

За гранично допустиме значення коефіцієнту конкордації пропонуємо взяти W=0,5 (середня узгодженість думок експертів), що наведено в формулі 1.

де

$$d = \sum x_{ij} - \frac{\sum \sum x_{ij}}{n} = \sum x_{ij} - 27.5 \quad (1)$$

Перевірка правильності складання матриці на основі обчислення контрольної суми (2):

$$\sum x_{ij} = \frac{(1+n)n}{2} = \frac{(1+10)10}{2} = 55 \quad (2)$$

В даному сенсі з метою демонстрації ефективності застосування запропонованого аналітичного методу доцільно навести умовний приклад. Задля цього оберемо умовне підприємство та виокремимо ряд факторів, які, на думку авторів, чинять вплив на прибутковість даного підприємства. До того ж, доцільно зауважити, що перелік таких факторів є в повній мірі універсальним та може застосовуватись на підприємствах різних напрямів діяльності.

Фактори за значимістю в умовному прикладі розподілилися наступним чином (табл. 3).

Таблиця 3

Розташування факторів за значимістю (умовний приклад)

	Фактор	Сума рангів
x ₁	Обсяг реалізації	7
x ₂	Вплив валютних курсів на торгівельну діяльність;	13
x ₈	Час на проходження митного контролю;	22
x ₅	Ступінь корупції	24
x ₃	Система податкового навантаження;	25
x ₄	Можливість захисту захисту від порушень з боку органів влади, конкурентів чи контрагентів;	30
x ₆	Ціни на ресурси виробництва (в тому числі і трудові);	36
x ₇	Ступінь нецінової міжнародної конкуренції;	36
x ₁₀	Інформованість про перспективні ринки збуту;	39
x ₉	Ступінь бюрократизації дозвільних процедур;	43

Проведемо оцінку середнього ступеня узгодженості думок всіх експертів за допомогою коефіцієнту конкордації (3):

$$W = \frac{12S}{m^2(n^3-n)} \quad (3)$$

де S = 1202.5, n = 10, m = 5

$$W = \frac{12 \cdot 1202.5}{5^2(10^3-10)} = 0.583$$

W = 0.583 говорить про наявність середнього ступеня узгодженості думок експертів.

Для оцінки значущості коефіцієнта конкордації скористаємося критерієм узгодження Пірсона:

$$\chi^2 = \frac{12S}{mn(n+1)} \quad (4)$$

$$\chi^2 = \frac{12 \cdot 1202.5}{5 \cdot 10(10+1)} = 26.24$$

χ^2 порівняємо з табличним значенням для числа ступенів свободи $K = n-1 = 10-1 = 9$ і при заданому рівні значущості $\alpha = 0.05$

Оскільки χ^2 розрахований 26.24 > табличного (16.9), то $W = 0.583$ - величина не випадкова, а тому отримані результати мають сенс і можуть використовуватися в подальших дослідженнях.

Отже, можна говорити про те, що умовному підприємству доцільно здійснити комплекс заходів щодо підвищення ефективності діяльності за рахунок збільшення виробництва продукції, стимулювання розвитку експорту, що передбачає підвищення конкурентоспроможності продукції.

Крім окресленого вище, необхідно обґрунтувати взаємозв'язок запропонованого аналітичного підходу із обліковою політикою підприємства. Такий взаємозв'язок має наступні напрями реалізації: адаптувати систему обліку й організаційну структуру облікової ділянки підприємства, розподіливши зони відповідальності за досягнення цілей та прийняття рішень і нормалізувавши бізнес-процеси; визначити показники моніторингу реалізації облікової політики та систем їхнього контролю, що забезпечують координацію дій різних підрозділів; скоригувати розподіл ресурсів між підрозділами підприємства відповідно до цілей облікової політики; власне впровадити скориговану облікову політику: підприємство має здійснювати операційну діяльність відповідно до запланованих етапів; здійснювати поточний моніторинг і корекцію облікової політики відповідно до збалансованої системи показників і стратегічних планів діяльності підприємства.

Висновки. Таким чином, в статті запропоновано та обґрунтовано аналітичний підхід до оптимізації прибутку підприємства, уточнено напрями реалізації взаємозв'язку запропонованого підходу із обліковою політикою підприємства, що в сукупності можна окреслити в якості обліково-аналітичного забезпечення процесу оптимізації прибутку підприємства.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні та подальшому розвитку теоретичних та методичних підходів щодо обліково-аналітичного забезпечення процесу оптимізації прибутку підприємства.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості застосування результатів дослідження в практичній діяльності вітчизняних підприємств з метою забезпечення ефективності процесу оптимізації прибутку та удосконалення облікової політики підприємства в розрізі окремих її частин.

Напрямок подальших досліджень полягає в розробці шляхів удосконалення обліково-аналітичного забезпечення щодо оптимізації витрат підприємства.

Література

1. Бідник Н. Б. Стратегія управління прибутком підприємства / Н. Б. Бідник // Економіка України. — 2009. — № 7. — С. 97—99.
2. Блонська В. І. Вдосконалення системи управління розподілом та використанням прибутку підприємства [Електронний ресурс] / В. І. Блонська, П. П. Адамович // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. пр. — Львів : РВВ НЛТУ України, 2010. — Вип. 7 (20). — С. 92—104. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvntlu.
3. Боднарюк В. А. Концептуальні підходи до управління прибутком торговельних підприємств / В. А. Боднарюк // Науковий вісник НЛТУ України. — 2012. — № 22 (4). — С. 169—175.
4. Глушко Л. В. Законодавчо-нормативне забезпечення обліку аналізу доходів / Л. В. Глушко // Науковий світ. — 2016. — № 42. — С. 50—56.
5. Дзюбенко Л. М. Організаційно-економічне забезпечення прибутковості підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 / Л. М. Дзюбенко. — Київ : Вид-во «Либідь», 2007. — 22 с.
6. Донець Л. І. Управління формуванням прибутку підприємства в умовах ринкових формування господарювання : монографія / Л. І. Донець, С. М. Баранцева. — Донецьк : Вид-во ДНУЕТ, 2009. — 255 с.
7. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : [навч. посібник] / І. В.

Жолнер. — Київ : НУХТ, 2012. — 335 с.

8. Лисенко Б. О. Шляхи і резерви підвищення прибутковості (дохідності) підприємства [Електронний ресурс] / Б. О. Лисенко // Студентський науковий економічний альманах. — 2012. — Вип. 1. — Режим доступу : https://kneu.edu.ua/userfiles/stud_cons_soc_ek_13/section1/Lysenko.docx.

9. Пігуль Н. Г. Управління прибутком підприємства / Н. Г. Пігуль // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. — 2010. — № 28. — С. 125—132.

10. Сидяга Б. Механізми управління формуванням і використанням прибутку підприємствами / Б. Сидяга // Галицький економічний вісник. — 2010. — № 1 (26). — С. 41—45.

11. Худа В. В. Управління прибутком торговельних підприємств : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / В. В. Худа. — Київ : Лібра, 2007. — 22 с.

12. Шевчук С. В. Теоретичні аспекти класифікації прибутку / С. В. Шевчук // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. — 2010. — № 4 (54). — С. 201—203.

13. Янковий О. Г. Дослідження чутливості прибутку підприємства за допомогою граничного аналізу / О. Г. Янковий, Г. В. Кошельок, В. В. Куперман // Південноукраїнський правничий часопис. — 2009. — № 1. — С. 253—255.

14. Шубіна С. В. Теоретико-методичні підходи до аналізу витрат, доходів та фінансових результатів / С. В. Шубіна, О. Ю. Мірошник, К. С. Сулименко // Вісник Університету банківської справи. — 2017. — № 3 (30). — С. 83—88.

Стаття рекомендована до друку 17.12.2018 © Малахов В. А., Піскунов Р. О., Шубіна С. В.

References

1. Bidnyk, N. B. (2009). Stratehiiia upravlinnia prybutkom pidpriemstva [The strategy of profit management of the enterprise]. *Ekonomika Ukrainy — Ukraine economy*, 7, 97—99 [in Ukrainian].

2. Blonska, V. I., & Adamovych, P. P. (2010). Vdoskonalennia systemy upravlinnia rozpodilom ta vykorystanniam prybutku pidpriemstva [Improvement of distribution management system and profit utilization of the enterprise]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy — Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine*, 7 (20), 92—104. Retrieved from http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu [in Ukrainian].

3. Bodnariuk, V. A. (2012). Kontseptualni pidkhody do upravlinnia prybutkom torhovelnykh pidpriemstv [Conceptual approaches to managing profits of trading enterprises]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy — Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine*, 22 (4), 169—175 [in Ukrainian].

4. Hlushko, L. V. (2016). Zakonodavcho-normatyvne zabezpechennia obliku analizu dokhodiv [Legislative and normative accounting of income analysis]. *Naukovyi svit — The scientific world*, 42, 50—56 [in Ukrainian].

5. Dziubenko, L. M. (2007). Orhanizatsiino-ekonomichne zabezpechennia prybutkovosti pidpriemstva [Organizational and economic provision of profitability of the enterprise]. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: Lybid [in Ukrainian].

6. Donets, L. I., & Barantseva, S. M. (2009). Upravlinnia formuvanniam prybutku pidpriemstva v umovakh rynkovykh formuvannia hospodariuvannia [Management of formation of profit of the enterprise in conditions of market economy formation]. Donetsk: DNUET [in Ukrainian].

7. Zholner, I. V. (2012). Finansovyi oblik za mizhnarodnymi ta natsionalnymi standartamy [Financial accounting according to international and national standards]. Kyiv: NUKhT [in Ukrainian].

8. Lysenko, B. O. (2012). Shliakhy i rezervy pidvyshchennia prybutkovosti (dokhidnosti) pidpriemstva [Ways and reserves to increase the profitability (profitability) of the enterprise]. *Studentskyi naukovyi ekonomichnyi almanakh — Student Scientific Economic Almanac*, 1. Retrieved from https://kneu.edu.ua/userfiles/stud_cons_soc_ek_13/section1/Lysenko.docx [in Ukrainian].

9. Pihul, N. H. (2010). Upravlinnia prybutkom pidpriemstva [Management of enterprise profit]. *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy — Problems and prospects of development of the banking system of Ukraine*, 28, 125—132 [in Ukrainian].

10. Sydiaha, B. (2010). Mekhanizmy upravlinnia formuvanniam i vykorystanniam prybutku pidpriemstvamy [Mechanisms for managing the formation and use of profits by enterprises]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk — Galician Economic Herald*, 1 (26), 41—45 [in Ukrainian].

11. Khuda, V. V. (2007). Upravlinnia prybutkom torhovelnykh pidpriemstv [Managing profits of trading enterprises]. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: Libra [in Ukrainian].

12. Shevchuk, S. V. (2010). Teoretychni aspekty klasyfikatsii prybutku [Theoretical aspects of profit classification]. *Visnyk ZhDTU. Ekonomichni nauky — Bulletin of ZhDTU. Economic sciences*, 4 (54), 201—203 [in Ukrainian].

13. Yankovyi, O. H., Koshelok, H. V., & Kuperman, V. V. (2009). Doslidzhennia chutlyvosti prybutku pidpriemstva za dopomohoiu hranychnoho analizu [Investigate the profit sensitivity of an enterprise using boundary analysis]. *Pivdenoukrainskyi pravnychiy chasopys — South Ukrainian legal journal*, 1, 253—255 [in Ukrainian].

14. Shubina, S. V., Miroshnyk, O. Y., & Sulymenko, K. S. (2017). Teoretyko-metodychni pidkhody do analizu vytrat, dokhodiv ta finansovykh rezultativ [Theoretical and methodological approaches to the analysis of expenses, incomes and financial results]. *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy — Bulletin of the Banking University*, 3 (30), 83—88 [in Ukrainian].

The article is recommended for printing 17.12.2018 © Малахов В. А., Піскунов Р. О., Шубіна С. В.